

Rommelen met duur afval in Borger

Waar is het afval in Borger gebleven? Sinds voor het afhaken ervan betaald moet worden, zetten 350 huishoudens hun containers niet meer buiten.

Door JOSÉ RITSEMA

BORGER-ODOORN, 9 JAN. De verlaten straten van Exloo zien grijs van de containers. De meeste zijn tot de nok toe gevuld met afval.

„Een uitzonderlijk beeld”, vertelt de chauffeur van de dienstdoende ophaalwagen. Hij en zijn collega's hebben het sinds lange tijd eindelijk weer eens druk. In verband met de afgelopen feestdagen is in het Oost-Drentse dorp drie weken lang het vuilnis niet opgehaald. „Normaal gesproken staat slechts ongeveer tachtig procent van de grijze containers en vijftig procent van de groene containers aan de straat.” Sinds de invoering van een apart betalingssysteem voor huishoudelijk afval, begin vorig jaar, in de gemeente Borger-Odoorn zijn de bewoners van de 25 dorpen terughoudender in hun afvalproductie.

Het zogenoemde diftar-systeem (gedifferentieerde tarieven) bestaat in ongeveer een kwart van de Nederlandse gemeenten. De Noord-Hollandse gemeente Oostzaan had in 1992 de primeur. 'De vervuiler betaalt' is het motto, met als doel het terugdringen van de afvalberg. Onduidelijk is in hoeverre dat ook lukt; de Vereniging van Nederlandse Gemeenten houdt hierover geen gegevens bij.

Voor de vuilnismanen levert diftar geen extra werk op. Als de grijparmen van de vuilniswagen de containers met twee tegelijk omhoog tillen, wordt eerst de streepjescode op de deksel gelezen. Een computer slaat de gegevens van de eigenaar op en voegt daar vervolgens het gewicht van het afval, dat in de wagen wordt gemeten, automatisch aan toe. De gemeente verwerkt de gegevens en verstuurt de acceptgiro's.

In de gemeente Borger-Odoorn kost huishoudelijk afval 16 eurocent (35 cent) per kilo. Naast deze variabele lasten betaalt iedere containereigenaar vast 145 euro (319 gulden) per jaar. Hoewel veel inwoners van de gemeente het systeem een goed initiatief vinden, omdat het stimuleert tot afvalscheiding en een bewustere omgang met afval, zijn ze niet te spreken over de kosten.

J. Riemeyer, moeder van twee

A. Deuring sleept zijn container naar de straat. Het ophalen ervan kost sinds kort geld. „Veel afval verdwijnt nu in openbare prullenbakken of containers van andere mensen.” (Foto Sake Elzinga)

kinderen, betaalt per kwartaal gemiddeld 440 euro (200 gulden) aan variabele lasten. „Dat is erg duur”, vertelt ze. „Mijn man en ik proberen onze hoeveelheid afval zo laag mogelijk te houden om de prijs niet boven ons gemiddelde uit te laten komen. Gelukkig is onze jongste net uit de luiers, want dat geeft heel veel afval.”

Voor het herbruikbare gft-afval heeft de in Nieuw-Buinen woonachtige familie Riemeyer een compostbak aangeschaft, net als veel andere huishoudens. Het afval voor de groene container kan daar-

me tot een minimum worden beperkt. Soms geeft mevrouw Riemeyer een deel van het afval mee aan haar vader die een eigen bedrijf heeft. In de bedrijfscontainer is altijd wel een plekje. „Mijn zoonje knutselt graag met oude radio's. Het afval daarvan is vaak erg zwaar en dus duur”, legt ze uit.

Deze constructie, waarbij huishoudelijk afval in bedrijfscontainers verdwijnt, is niet ongebruikelijk constateert de gemeente. Uit de registratie van afvalbedrijf BFI is gebleken dat 350 van de 10.500 huishoudens in Borger-Odoorn

hun containers helemaal niet meer buiten zetten. De gemeente stuurt een brief naar alle inwoners met een nadrukkelijk verzoek om toelichting. „We werden nieuwsgierig en vroegen ons af waar dat afval dan bleef”, vertelt woordvoerder A. Vink. De eerste reacties wijzen uit dat veel mensen hun afval bij de werkgever storten of het naar familie in andere gemeentes brengen waar diftar niet is ingevoerd.

Egbert Egberts, eigenaar van de gelijknamige rijwielzaak in Borger, laat zijn zuster regelmatig afval dumpen in zijn bedrijfscontai-

ner. „Mijn zuster heeft de winkel hiernaast. Ze woont er boven en kan dus makkelijk haar afval bij mij brengen. We denken er over om haar container op te zeggen.”

A. Deuring, manager van een Albert Heijn filiaal in het winkelcentrum van Borger gebruikt de bedrijfscontainers normaliter niet om zijn eigen afval in kwijt te raken. De afgelopen feestdagen vormen daarop een uitzondering. De grijze container bij zijn woning 500 meter verderop barstte bijna uit zijn voegen. „Ik dump mijn afval liever niet hier in de container,

want dan gaat mijn personeel dat ook doen.”

Om zich heen ziet Deuring dat diftar niet werkt. „Veel afval verdwijnt in openbare prullenbakken of containers van andere mensen. Ik laat mijn eigen containers en die van mijn bedrijf niet los staan, want anders zitten ze zo vol.” Volgens Deuring is het beter als de consument een verwerkingspremie betaalt voor producten die afval opleveren. „Dan betaal je direct voor de afvalverwerking. Dat geldt nu al voor duurzame gebruiksgoederen als wasmachines.”